

Megjelenik mindennap a délutáni órákban.

Előfizetési díj:
Egész évre 12 ft, félre 6 ft, év-
negyede 3 ft o. é.

Helyben előfizetheti Demjén L. és Keresz-
tesy Pál urak kereskedésében, ahol egyes szá-
mok is kaphatók.

Szerkesztői szállás: belső-tordautca 122. sz.
Kiadó-hivatal: A tanácsház mellett, az emelet
hátsó részében.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI NAPILAP.

Hirdetési díj: 8t hasábos garmond sorért 6kr.
s egyszeri beiktatás után 30 kr. belföldi.
Hirdetéseket felvételnek: Helyben: akadémia-
ban, Demjén László könyv- és Keresztény Pálpap-
kereskedésében. Poston: Zeisler M. (királyutca
60. sz.) Bécsben: Haasensteiner és Vogler (Neu-
er-Markt 11. sz.) Oppel Alajos (Wollzeile 22.
sz.) Rudolf Mosse off. Zeitungs-Agent (Stadt, Seiler-
stätte 2.) Süddeutsche Annoncen Expedition Stuttg.
Nyitási órák: sora után 20 kr. előleg be-
küldése mellett a szerkesztőséghez czimzendők.
Előfizetéseket s hirdetési díjak a vidékről a
szerkesztőséghez küldendők be.

M. Váradhely, jan. 16.

T. szerkesztő ur! folyó hó 10-11-én ment vég-
hez a maroszéki tisztviselői választása. Ez már most
nem is újság az országban, napi rendben levén mindenütt
az ujonnan szervezett megyékben a tisztújítást. De újság
lesz mégis az a szép egyetértés, melynél fogva az új tisz-
tikar — azt lehet mondani — egyhangulag választott meg.
Mert ha az alsóbb állományok nemelyikére nézve
nagyobb is volt az ellenzék által föllájitott jelöltekre sza-
vazók száma, a többire s kivált a főbb állományokra
három szavazati eltérés történt, az az: az ellenzék ereje
három vótumból állott, s így a tisztikar, mely egészen
deákparti, csaknem egyhangulag lón megválasztva. A
választást díszes ebéd követte, melyen sűrű egymásután-
ban folytak a pohárköszöntések, ildomosan és barátság-
os az ellenzék jelenlévő férfai is, meg ezeknek részéről
is. A derék főtiszt, kinek tapintatos eljárása nagy rész-
ben vezette a dolgot az örvendetes eredményre, a követ-
kező hazafias proclamatióval mutatta be a szék közönsé-
gének az ujonnan megválasztott tisztikart:

Sz. 3—872. F. k. b.

Maroszéki polgáraihoz.

Az 1879. évi XLII-ik törvényzikk életbeléptet-
vén, Maroszéki új tisztviselői állásait elfoglalták.

Az idézett törvényről fogva a közigazgatás a tör-
vényhatóság nevében ezután a választott alkirálybíró
vezetendő.

A főkirálybíró az önkormányzattal felruházott Ma-
rosszéki élén állván, mint a végrehajtó hatalom képvise-
lője ellenőrzi a törvényhatósági önkormányzatot és ör-
kodik a törvényhatóság által közvetített állami közigaz-
gatás érdekei felett.

Ennélfogva azon kapocs, mely köztem s Ma-
rosszéki népe között eddig fennállott, annyiban változik, hogy
miudazon beadványok, melyek eddig a főkirálybíróhoz
vagy a tisztiséghez intézettek s általuk láttattak el, ez-
után kizárólag és egyenesen az alkirálybíró urhoz adat-
nak be s általa láttatnak el.

De fenn marad azon általános nagyra becsült egy-
bekötöttség, mely Maroszéki minden osztályú népét a fő-
királybíróhoz az által köti, hogy ez, a nép kormányoz-
tatásának minden ágai felett a törvényes felügyeletet és
ellenőrzést gyakorolja.

Híven és pontosan fogom ezen összeköttetés kap-
csát fenntartani, — híven és szigorúan fogok arra fel-
ügyelni, hogy a tisztviselők köteleseégeit gyorsan, pon-
tosan és részrehajlatlanul teljesítsék, — s ez által a nép
ügyei Maroszékon úgy intézessenek, — közigazgatása
úgy vitessék, hogy a személy- és vagyonbiztonság sér-
tetlenül fennmaradjon, s polgári szabadságát mindenki,
szegény úgy mint gazdag egyenlően háborítatlanul él-
vezhesse.

Mint eddig, úgy ezután is ajtóm nyitva állandó-
módú, ki a főkirálybírói felügyeleti jog körében
mélto sérelmének orvoslását keresni kívánja.

Ezeket előrebocsátva, a törvény által biztosított
megyei önkormányzat első napján ösztönös üdvözlőm
s bizalommal hívom fel Maroszéki polgárait, hogy a kép-
viselő bizottság által megválasztott új tisztviselők teen-
dőt a törvény iránti tisztelet által könnyíteni, — valamint
színtén a szép alkotmányos érzelmű alkirálybíráját a köz-
igazgatás vezetésében s a törvényes rend fenntartásában
hazafi bizalommal és részvétellel támogatni sziveskedjenek.

M. Váradhelyt, január 14-én 1872. Főkirálybíró
Mikó Mihály

A hangulat, mely az új szervezés és választás
actusain átlengett, biztosítékul szolgál, hogy a törvény
intentiójának Maroszékon meg fogna felelni, a tettek
és munka ösvényén tovább haladni. O.....

TÁRCZA.

A szeretet gyásza.

Ma, január 20-án temető el Szász Gerő, ko-
lozsvári ev. ref. pap és költő boldog házassága harmadik
évében szép lelkű nejét, Pap Annát, ki őt Margit
nevű kis leányával s 8 hetős fiával árva, hitves és anya
nélkül hagyá hátra.

Ott volt a város érző és értő minden osztályainak
oly nagy száma, mely azt a nagy temetőnek közé so-
rozta. Nemes nép, mely költőjét szomorúsága nap-
jaiban részvételével megüdvözteti! Ilyen volt hajdan a dicső
Hellas, melynek népe költőivel és isteneivel együtt
mulatott az Olymp-hegyen. . . .

Sok vidám órát szerzett dalaival a költő nemzeté-
nek. Elfelvehetné-e őt, midőn a sors sújtó keze rá-
nehezedik?

Kolozsvár népe ezereket ment el költője gyász-
ünnepére, s ezáltal ez ünnepélyt a szeretet gyász-
vá tette.

Valóban e köztársasági szeretet jele a népszerű lel-
kés iránt, tisztelet a kiszorítottak távozásában is

Az országházról.

r. A honvédelmi költségvetés tárgyalása a kép-
viselőház jan. 8-ki ülésében végeztetett be. Különösen
meg kell emlékeznünk azon beszédekről, melyeket
Tisza K. és Várady G. határozati javaslatok indokolá-
sára, a miniszterelnök pedig magának az ügynek meg-
világítására tartottak.

Lónyai M. miniszter a kölcsönös engesztelés és
kibékítés elvének szem előtt tartásával indokolja azt,
hogy az 184%-ki honvéd rokkantak, az özvegyek és
árvák nem országosan, tehát közadóból segélyeztettek,
hanem 240,000 ft szerzetelt be e célra sorsjáték
által, melyre nemzetiségi különbség nélkül adakoztak
országszerte.

Tisza K. — így szól a miniszterelnök — a közös
hadisereg helyett olyan felállítást sürgeti, mely kizáró-
lag a magyar törvényhozás és kormány rendelkezése
alatt álljon, a kivétel módzatának előterjesztését a kor-
mánytól várja. Ezzel elérésére okvetlenül szükséges lenne
az ország biztonsága tekintetéből az uralkodó házzal s ő
Felsége többi országaival kötött kapcsolatot megállapító
1723: 1, 2, 3. törvényzikk módosítása; hasonlóan
kellene eljárni az 1867: XII. toz. 9, 12 és 13 §§-ait,
illetőleg melyek határozottan kimondják, hogy „a közös
biztonság együttes erővel leendő védelmezése és fenn-
tartása oly közös és viszonyos kötelezettség, mely egye-
nesen a pragmatica sanitióból foly; revideálni kellene
továbbá az 1868-ban alkotott azon törvényeket is, me-
lyek a sorhadi véderőt s a honvédséget megállapítják.

A képviselő ur (Tisza K.) kellő számú véderő
felállítását kívánja úgy, hogy az ne járjon az ország
tulterhelésével. Itt legelőbb is figyelembe veendő az,
mennyi erővel rendelkezik Magyarország és mennyivel
azon szomszéd hatalmak, melyekkel contraversiák tá-
madhatnak. Öseink ép erre való tekintetből s hazánk
helyzetét számba véve alkották meg a pragmatica sane-
tiót s utóbban is ennek alapján rendeztetvén a közös
védelem, a monarchia ma oly tekintélyes haderőről
rendelkezik, mely hazánk biztonságát is minden körülmé-
ny között megvédeni képes.

T. K. kellő számot említi. Az észak német szövetség
1870 előtt tartott békében 300,000 embert s ez körül
67 millió tallérba — 130 millió o. é. ft., mi a közös
hadisereg adózunk 30 millióval s tekintve mily erővel
rendelkezik a monarchia, be kell ismernünk, hogy ehhez
hasonló országos hadsereget a most reá fordított költség-
gel nem tarthatnánk. Azt kívánja T. K. adjon a kormány
javaslatot arról, hogyan állithassék fel egy kizárólag
magyar hadsereg. A fennálló törvények szerint a par-
lament határozza meg a véderő módját, az ujonczok
számát, s megszavazza a költségeket; azonban az 1867:
XII. toz. 11. §-e szerint a vezérlet és vezénylet a fejede-
lmi jogok közé tartozik; így volt ez hajdan is, így
van mai törvényeink szerint is, a miniszterium tehát
nem adhat javaslatot oly hadsereg felállítására, mely
kizárólag a magyar törvényhozás és kormány rendel-
kezése alatt állana.

Felhozza a miniszterelnök azt, hogy a honvéd
intézmény fejlődéséről az ellenzék is elismerőleg nyi-
latkozott s kiemeli, hogy a honvédség létszáma meg-
haladja a 150,000-et, 1873-ban eléri a 200,000-et s
4—5 év múlva a megállapított 300,000 létszámot is
megüti. Ez eredményeket tehát kicsinyleni nem lehet,
bárha a nemzetnek e célból még nevezetes áldozatokat
kellend hoznia.

Azon ellenvetésre, hogyha T. K. határozati ja-
vaslata elvetetnék az országban a felett támadna aggo-
dalom, hogy „a kormány nem akarja érvényesíteni azt,
mire az országnak szüksége van“ — azt jegyzi meg,
hogy az országnak „nem arra van szüksége, hogy leg-
fontosabb, legéletbevágóbb kérdése t. i. a monarchia

kedves áruja irányában, enyhület balzsamcseppje a tisz-
tes apa, a közkedvességben élő városi polgár Pap Jó-
zsef szívájdalmára, ki csak a minap kisérő temetőbe
elköltözött hű élettársát.

Szegény, szegény költő barátom! Sokat panaszlál,
sokat álmodtál életedben — ily gyász nem érte életedet,
e bánatot még eddig nem ismerd, ily keserű való nem
zuzta szét nemes álmaidat.

Oh sirj szerelmed áldott hamvain,
Ha kifakad, enyhülést lel a kin. . . .

Boldog egykor te, hogy szíved szeretőn vala al-
kotva, mely százaszoroson érez üdvét, örömet. Jaj most
szívednek, melyet ezerszeresen tép és szaggat a bú sas-
kesélye.

Látd, pedig ott van két kis angyalod, kiket
mennysorságod eltávoztott alkotója hagyta vissza viga-
szodal!

Nézz szét szomorú hajlékodbán, nézd az utcák
feketén hullámzó sokaságát, — méltó bánatodban jövő-
nek mindenek osztozkodni. Engedd, hogy mi, barátid,
elvegyük kebledről keserved egy-egy részecskéjét.

A tél zordon hidegével mily nyugtató ellentétben
áll a szeretet e meleget! Nem érezné-e te ezt? Szívedet
elfárasztotta volna-e a bú a rokonérzés, a barátság és
tisztelet e szent nyilatkozataira?

védelme újabb rendezéseknek, kísérleteknek tétessék ki,
midőn minden körülünk és melánk részvétünk mellett tá-
madható haroz milliókra menő harozásokat fog csataterre
vinni s midőn hazánk körül nagy nemzetek, nagy testek-
ben tömörülnek — a kísérleteknek úgy mond — ily kör-
ülmények közt a hazának nincs szüksége; de igen is
van „a kül és belbélő biztosítására, ezeket pedig nem
biztosítja az újabb experimentatio, hanem az, hogy a
birodalom mindkét fele által megállapított s ő felsége
által szentesített rendszer alapján jól begyakorolt had-
serget vihetünk a harozterre, mely biztosítani fogja a
külbéket, miután ha kellene 150,000 honvéd már ma,
s utóbb 300,000 fogná a haza érdekeit oltalmazni.

A belbélő biztosítására nézve pedig az lenne
szükséges, hogy az anyagi és szellemi téren a törvény-
hozási reformokban minél nyugodtabb viszonyok közt és
egyetértőleg fáradozzunk. Tegyük félre valahára a ren-
dezett közjogi kérdéseket legalább addig, míg a véderőre
és közös költségekre megállapított időszak lejárt s a haza
belügyeit igyekezzünk előbbre vinni. Kéri végül a házat,
hagyja abba e kérdés vitatását s bocsátkozzék a honvé-
delmi költségvetés részletes tárgyalásába.

Tisza K. kiemeli, mennyire alaptalan azon szél-
bal állítás, mintha a honvédség a közös hadügyer alatt
állana. A kaszárnyák építését siettetni óhajtja, e részben
terjesszen a kormány törvényjavaslatot a ház elé. A vá-
rozi táborozásnál észlelt hiányokat keményen megőrzi. A
közös hadsereg szellemére való tekintetből ismételve
hangsúlyozza az önálló magyar hadsereg felállításának
szükségét.

Várady G. óhajtja, hogy a Ludoviceum átvétele
még ez évben megtörténjék s akkor felejtetni kész a kő-
sedelem okait. Végül szívére köti a háznak az 184%-ki
honvédek ügyét, mint e kiktől az erkölcsi elégtételt meg-
tagadni nem lehet.

Lónyay miniszterelnök örömmel veszi azon ellen-
zéki nyilatkozatot, hogy a honvédelmet illető kérdésben
a két nagy parlament párt közeledése észlelhető, to-
vábbá T. K. azon kijelentését, hogy határozati javasla-
tával nem akarja a korona jogait, de — ugymond —
az államférfiúi bölcseségnek és a hazaszeretetek egyik
főfeltetele az, hogy a mi a lehetőség korlátain túl fek-
szik, vagy pedig, tekintve az ország adott viszonyait
kivethetnek nem vélünk, — a mit legszebb és legjobbnak
tekintünk, de a mit elérni nem lehet, a józan politika
értelmében javaslatba hozni sem lehet és kell. A korona
jogainak épen tartása ép e kérdésben nélkülözhetlen, kö-
vetése mindig üdvös és sikeres volt; ha a hadseregnek
különválasztását és annak tisztán a magyar kormány és
törvényhozás alá való rendelését mondanók ki, ebből
bizonyára oly ellentétek fejlődnek ki, melyek sem a
hazára, sem a közös monarchiára és a fejedelemsre üd-
vösek nem lehetnek. Mert, ha nekünk lenne ily külön
hadsergünk, lenne túlna is, s ha a közös fejedelems
többé nem közvetíthető és ellentétek támadnának, nem
alegaggasztóbb állapotok következhetnének-e be, ezért a
korona vezérleti és vezényleti jogai megóvandók.

A Deák-párt joggal nevezi magát reformpártnak,
mert a haza javát előmozdította s ezután is tendi; a
balról ajánlott reformot azért nem fogadhatja el, mert az
hazánk biztos alapra fektetett viszonyait — meggyőző-
désünk szerint — fölforgatná; mi azt nem tartjuk re-
formnak, a mi nincs békés fejlődés alapjára fektetve,
hanem a meglevőnek alkotmányos uton, alkotmányos
eszközökkel és az adott viszonyok szerint, az anyagi és
szellemi felvirágzásra szolgáló törekvéseket valljuk ilye-
neknek. A közvéleményt pártunk soha sem ámitotta ígé-
retekkel, hanem kézzelfogható realitással győzte meg a
kötött irány helyes voltáról s talán azt veszik észre
balról, hogy „a félrevezetett közvélemény kezd meg-
térni.“

Nincs-e többé rokon lelkek közt búban, örömben
egymásra ható befolyás már ez életben is? Oh ne ta-
nitsd nekünk enyhülni nem tudó szív fájdalmával te
mint pap e kegyetlen tudomány! Engesztelődjél, túrj,
meríts erőt sorsod elviselésére ten lelkedből s barátid
rokonszenvéből.

Szegény, szegény költő barátom! Hallod a kisérő
gyásznéket? Annád nagy utára áldozati szolozsma e
dal: ő távozik, mi kísérjük veled, szemeinkben köny,
szíveinkben imádság, éretted s ártatlanságot, kéri szá-
modra az égtől erőt, hitet, reményt! Költő vagy, em-
lékszel-e: Tul a siron, tul a siron ismét meglátjuk egy-
mást. . . .

A nap nyugodóra száll, a halotti menet immár a
temetőben, te kedvesed sirhalma állasz, mint siró szo-
bor, könyveddel áztatva a koporsót s a föld hideg gö-
röngyét, mely a drága halottat rejti. . . .

Elég immár, a szív elélt, hintsünk egy maroknyi
port a kedves halottra, mondjuk a gyászoló költővel,
mit ő anyja sirjára írt:

Könnyű legyen a föld sirhalmod felett,
Rája fájó könnyem virágot nevel.

Ime! ez töltünk irányodban a szeretet gyásza.
A—a.

Tisza K. azt kívánja, a deákparti kormány vigye
keresztül az ő programját; ezt bizonynyal ő sem tenné,
ha a kormányon állana; de ha majd egykor ott állana s,
a felelősség súlyát is érezné, akkor aligha ő maga is
kivinné, sőt csak kivinni akarná is azt, a mit most oly
határozottan követel.

Sokszor valamely nemzetnek fel kell adni védelmi
önállása egy részét, az adott viszonyok károszerű ha-
tása alatt; így tettek öseink, így mi; bár lenne Magyar-
ország ma is N. Lajos birodalma s egyöntetű nép lakná,
hogy képes lehetne megállani egymaga a nagyhatalmu
szomszédok között; akkor a védelmi önállás egy részéről
sem kellene lemondanunk; így azonban az 1867. XII.
tczikk alapján kelle oly helyzetbe hozni hazánkat, hogy
ez a szomszédok haderejével szemben is megvédhető le-
gyen; e cél el van érve — ez a mi álláspontunk, ezt
mi senki kedvéért el nem hagyjuk, el nem hagyhatjuk,
mert „a józan politikának“ — mint Tisza K. maga mondá
— gyakran nem az a feladata, hogy elérhessen vágyakat
költsön, hanem meg kell alkudnia gyakran a körülmé-
nyekkel, nem kell lehetlen kívánni.

E nagy helyesléssel fogadott beszéd után megke-
zdett a részletes tárgyalás és megszavaztatott:

miután ő Felsége még ez évben honvédelmi mi-
nisztert nevezend ki, ennek fizetése és lakbérére 14,000
ft; központi igazgatásra 293,772 ft, honvédségi inté-
zetekre 64,971 ft; központi ruharaktárra 25,540 ft;
egyéb címek után „csapatokra 4,589,203 ft, ruházatra
és felszerelésre 469,309; betegápolási-költségekre
87,678 ft; töltvények beszerzésére 611,756 ft; pótl-
lovazásra 164,655 ft; nyugdíjakra 15,000 ft;

rendkívüli szükségletre: ruházat, felszerelés fegy-
verzet 27,000 ft, emberre 2,160,000 ft, járművek és
lőszerszámok megszerzésére 92,000 ft, jászberényi lak-
tanyára 60,000 a Ludoviceum helyreállítására 50,000
ft stb. Ezzel befejeztetett a honvédelmi költségvetés tár-
gyalása.

A „Kol. Közl.“ eredeti távsürgönye.

Zágráb. A horvát főispánok, törvény-
széki elnökök és osztályfőnökök 3 óra hosz-
szant tanácskoztak a bannál. A nemzeti párt
értekezletei folyvást tartanak.

Bécs. Király ő felsége a polgári bálból
távozva Andrássy gróf estélyét is megtisztelte
látogatásával, megjelentek ott még Lajos,
Victor, Albrecht és Rainer főherczegek is.

Legújabb táviratok.

Sz. Pétervár. Az orosz hivatalos lap constaltja,
hogy most már Ausztria-Magyarországon is a közvéle-
mény és a napisajtó elismeri azt, hogy Oroszország bé-
kés uton törekszik hatalmát öregbíteni.

Berlin, jan. 19. Vilmos császár a német sasrend
német osztályának bankettjén mondott toaszjtában vonat-
kozva a császár király elfogadásának évfordulójára ez
új állásért legfőbb háláját és azon reményét fejezte ki,
hogy sikerülni fog a közös erőlködésnek, Németország
jogos reményeit betölteni.

Zágráb, jan. 19. A horvát országgyűlés — tagjai-
nak igazolása után — elnökké a volt kancellár Mazu-
ranicsot, alelnökké: Krestics és Gercsics ügyvédek,
jegyzökké: Makace, Posilovics, Rogulics és Turelly, is-
mert radikálokat választá. Időközben megjelent a bán,
Bede Kovics, a kormányosztályok főnökeivel, u. m. dr.
Suhaj, Price, és dr. Michics-el, az országgyűlési te-
remben. Miután Mazuranics és a többi hivatalnokok üle-
süket elfoglalták, előbbeni köszönetet mondott a korel-
nököknek az ideiglenes vezetésért és az országgyűlésnek, a
tanúsított bizalomért; hangsúlyozza a reformok és a ki-
egyeztési törvény revíziójának szükségét, s erre az ország-
gyűlést megnyitottának nyilvánítja. Erre felkelt Bede Kovics
bán és ő felsége nevében átvevő az előlülést; s fedett fő-
vel felolvasa a f. hó 11-ről kelt kir. leiratot, mely az
országgyűlést feloszlatja. Mire az országgyűlés ő Felsége
iránti loyaltásának kifejezést adva, a jegyzőkönyv felol-
vasása után azonnal — egész csendben — szétoszlott.

Zágráb, jan. 20. Az ellenzéki exképviselők eluta-
zásuh előtt Mrazovic, Voncina, Racki, Crestic és Jakic-
nak, mint a bécsi konferentián szerepelt nemzeti bizalmi
férfiaknak bizalmat szavaztak, mit bucsulakoma köve-
tet. — Mindkét pártklub értekezletet tartott a további
eljárás megállapítása tárgyában. A katonaság fegyverben
állott, a csend azonban nem zavartatott meg.

Verseilles, jan. 20. A miniszterek tegnap este
átadák lemondásukat a köztársaság elnököknek. — A
parlament klub tegnapi gyűlékezében azon nézet volt
tulralkodó, hogy a nemzetgyűlés — miután a fennforgó
eltérések tisztán csak gazdasági és nem politikai jelle-
műek, — ne fogadja el Thiers lemondását. Így hiszik
ma ezen értelemmel napirend fog indítványoztatni, mely
nagy többséggel lesz elfogadható. — A minisztertanács
ma délelőtt ülést tartott. A parlamenti egylegek elnökei
színtén összegyűlekeztek ma, hogy a kibékítés módja
felett értekezzenek.

